

Výstavy, které povídaly I.

Je prosincová neděle. Jedna z posledních v tomto roce. Stojíme před černou kuchyní strakonického hradu. Doprovázeni průvodcem muzea. Za chvíli se otevřou dveře a za nimi bude řada vánočních stromků vyzdobená dětmi ze strakonických škol a mateřských školek.

Komín a okno

A tak se stalo. Stromky jsme si ponechali nakonec. Nejdříve se věnujeme popisným tabulím, které se týkají lidské činnosti v předvánočním čase. Zajímavé čtení, které nás zavádí zpět do minulosti. Ostatně stejně jako v závěru shlédnutá výstava ozdobených vánočních stromků. Jen se mně zdá, že na výzdobě ubylo přírodních a klasických materiálů. Dech doby zřejmě způsobuje, že nakonec vítězí plast. Nedívím se, patří k naší současnosti.

O to více si všimnu starého dvouramenného kříže. Známe se. Je už to řádka let, kdy jsem jej vídal na jeho původním místě nedaleko Milejovic. Nyní je křížem na kříži. Zestárlí jsme oba. Je to, jako bych potkal starého průvodce. Já zatím držím bez kříže.

Očištěný kamenný sokl u paty slaměného betlému, o kterém nevím, kam jej zařadit. Čiší z něj stará novota. Napadá mě příběh tajemné modly, ke které chodily ženy kamsi ke Kamenné bábě za přímlovou. Oči mně sklouznou do zátiší podpůrného pilíře a malého okna. Ve zdi je možno najít pár rostlinných osadníků, kterým asi v teplé době vévodila malá, žlutá slunečnice. Nyní je její stoněk položen mezi bylinnou drobojeť. Semínka se vysypala. Možná vzejdou na jaře. Jako vzpomínky na minulý rok.

Nejvyzývavěji působí různě velké rostlinky sleziníku červeného. Kde je trochu světla a vlhka, tam jsou. Občas je střídá drobný, vyschlý kakost smrdutý, nepatrný šťavel nebo rozličný mech. Možná z rodu šurpků. Ani dlažba není holá. Všimám si rozložené porostnice mnohotvárné. Ve zdi jsou trychtýře pokoutníků. Obyvatelé však vidět nejsou. I v tomto uzavřeném prostoru panuje chlad. V létě je to jiné. Jak říká náš průvodce.

Dívám se na úzký obdélník otevřeného nebe, zákoutí se starým oknem a kusy zahnědlého dřeva vpuštěného do omítky tak, aby vydržely přinejmenším pár dalších let. Čas jako by se tu zpomalil. Možná, zůstat zde nějakou dobu, sáhla by si lidská mysl jinam, mimo ruch okolí. Silné zdi by byly předpokládanou zárukou.

Porostnice mnohotvárná

Začíná se šejtit. Ještě se vydáme na výstavu fotografií. Je věnována ženám. Nahoře s mezinárodní účastí. Dole po domácku, tuzemsky. Možná by se dalo napsat hra barvy, a potom černá a bílá v odstínech šedi. Jak si kdo vybere. Některá technika a atmosféra snímků mně připadá zajímavá. A také na vytvoření těžká. Nakonec, po shlédnutí víru nahé ženské kůže, ňader a klínů mě naplňuje chlad. Jsem rád, když se ženou vycházíme do tepla chodby. Ke kresbě J. Dvořáka Šumavského se sv. Prokopem, která si visí jen tak na chodbě. Vlna tepla z jeho díla na sebe nenechá dlouho čekat.

Modrá

Myšlenkou se dotknu jeho hrobu nedaleko kostela sv. Václava. Rád okolo něj chodím. Připadá mně živý. Jako by stále dýchal na kdysi dávno vytvořené obrázky.

Později v noci přemýšlím o tom, co jsem za ten den viděl. O temné, hlubinné modři, která se odpoledne natáhla od lesů u nedaleké Řepice a obloukovitou hranou si to razila na západ. Cumulonimbus corcus se tomu prý říká a ta

hrana se jmenuje huhlava. Dole, pod mraky je kontrast industriální moderny a kostela sv. Markéty.

Myšlenkami jsem zabloudil k výstavám, které jsem viděl. Nebo sprejerskému kousku schovanému u schodů Papežových domů. Myšlenky se honí jako vítr, který klinká se zvoničkou na balkónu. Bůh ví, kde skončí. Vzpomínky a cinkání.

